

REFERAT Udsatterådet d. 19-09-2025

Mødedato Fredag d. 19. september 2025 kl. 12:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Annette Blynel, F, Mette Guul (KFUK's Sociale arbejde), Carsten Sørensen, O, Mette Bossen Linnet, V, Sabrina Bech Bartholin, løsgænger (Fravær), Rasmus Bøgh Christiansen (Røde Kors), Simon Sharif Chowdhury, A, Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker) (Fravær), Kristina Louise Bliksted (Social Sundhed), Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors) (Fravær), Malina Juhoklee Kejløw Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation) (Fravær), Susanne Mathiesen (Headspace) (Fravær), Peter Chortsen Isak (Center for Seksuelt Misbrugte), Michael Aagaard Seeberg, KFUM

Indholdsfortegnelse

Gensidig orientering.....	3
Orientering om Region Hovedstadens socialoverlægefunktion.....	4
Drøftelse af indsats til lægedækning for socialt udsatte og hjemløse.....	6
Høring af forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark.....	8
Drøftelse af samarbejde med civilsamfund efter sundhedsreformen.....	10
Mødeplan 2025.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Gensidig orientering

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Drøftet.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejlou Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 2: Orientering om Region Hovedstadens socialoverlægefunktion

25/42435

Resumé

Under dette punkt præsenteres Udsatterådet for hovedelementerne i evalueringen af Region Hovedstadens socialoverlægefunktion i somatikken og psykiatrien samt socialsygeplejerskefunktion i psykiatrien.

Sagsfremstilling

Udsatterådet har på møde den 23. november 2023 efterspurgt et oplæg om Region Hovedstadens erfaringer med en socialoverlægefunktion, når der forelå en evaluering af ordningen.

Baggrund

Regionsrådet i Region Hovedstaden besluttede i 2021 at afsætte 10,5 mio. kr. årligt til at implementere en model for en socialoverlægefunktion, hvor midlerne var målrettet ansættelse af socialoverlæger i somatikken samt socialsygeplejersker i psykiatrien. Med beslutning om at ansætte socialsygeplejersker/socialoverlæger ønsker Region Hovedstaden at forbedre indsatsen for de mest social udsatte borgere og patienter i både somatikken og psykiatrien gennem en styrkelse af fagligheden i forhold til særligt udsatte mennesker. De særligt udsatte mennesker er borgere, der ud over aktuelt somatisk og/eller psykisk sygdom har en særlig udsathed for eksempel på grund af misbrug af rusmidler og/eller hjemløshed.

Evaluering af socialoverlægefunktion

Der foreligger en endelig samlet evaluering af socialoverlægefunktionen i somatik og psykiatri samt socialsygeplejerskefunktionen i psykiatrien. Evalueringsrapporten er vedlagt som bilag. Evalueringen er blandt andet baseret på interview med socialoverlæger, socialsygeplejersker, deres kollegaer, ledere, samarbejdspartnere og patienter.

Generelt konkluderer evalueringen, at socialoverlægerne og socialsygeplejerskerne i psykiatrien bidrager til at styrke indsatsen over for socialt udsatte patienter. Det er typisk patienter med komplekse livsomstændigheder præget af for eksempel somatiske og psykiatriske sygdomme, rusmiddelforbrug samt sociale problemer. Typisk er der også en række forskellige aktører involveret i forløbene, hvilke kan bidrage til kompleksiteten. Evalueringen beskriver, at både socialoverlægefunktionen og socialsygeplejerskefunktionen i psykiatrien stadig er relativt nye funktioner, der er i gang med at finde deres form.

På mødet vil repræsentanter fra Region Hovedstaden præsentere hovedelementer fra evalueringsrapporten samt dele deres erfaringer med funktionen.

Chefkonsulent, Anja Methling, og socialoverlæge, Lise Worm, Region Hovedstaden, deltager under punktet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Orientering taget til efterretning.

Chefkonsulent Anja Methling og socialoverlæge Lise Worm, Region Hovedstaden, deltog under punktet.

Bilag

Evalueringsrapport - socialoverlæger og psykiatriske socialsygeplejersker dec 2024

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejlow Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 3: Drøftelse af indsats til lægedækning for socialt udsatte og hjemløse

23/1307

Resumé

Regionsrådet har i Budgetaftalen for 2023 aftalt, at der skal ske en afdækning af, om nye samarbejdsformer eller særlige indsatser kan medvirke til at styrke lægedækningen af de mest udsatte borgere.

Der er beskrevet et forslag til en model, hvor regionen indgår aftale med praktiserende læger om at afholde åbne konsultationer på et værested.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i Budgetaftalen for 2023 aftalt, at der skal ske en afdækning af, om nye samarbejdsformer eller særlige indsatser kan medvirke til at styrke lægedækningen af de mest udsatte borgere.

Udsatterrådet har tidligere givet input til indsatsen, som efterfølgende også har været drøftet i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen både som en temadrøftelse og efterfølgende en drøftelse af, hvilken indsats udvalget anbefaler, der skal afprøves.

Udvalget anbefalede, at der blev arbejdet videre med en model, hvor regionen indgår aftale med en eller to praktiserende læger og et værested (varmestue, herberg etc.) for socialt udsatte og hjemløse i hhv. Odense og Esbjerg om, at en praktiserende læge holder åben konsultation på værestedet to-fire gange om måneden i et afgrænset tidsrum, hvor brugerne kan møde op uden tidsbestilling og blive undersøgt og behandlet for aktuelle helbredsproblemer.

Administrationen har efterfølgende været i dialog med lederne af Kirkens Korshærs varmestue på Østergade i Odense og Ribegade i Esbjerg om det konkrete indhold i indsatsen. Der er på baggrund heraf udarbejdet vedlagte oplæg til indsatsen.

Udsatterrådet vil på mødet få mulighed for at drøfte og give input til oplægget.

Oplægget vil efterfølgende blive behandlet i Udvalget for det Nære Sundhedsvæsen, som skal fremlægge endeligt forslag til indsatsen til godkendelse i Regionsrådet.

Indsatsen forventes iværksat i januar 2026 med en projektperiode på 2 år. Udgifterne finansieres jf. budgetaftalen inden for det eksisterende sygesikringsbudget.

I efteråret 2025 iværksættes i regi af programmet ”Tidlig opsporing af kræft – Jo før jo bedre” ligeledes et projekt, hvor medarbejdere på relevante sociale tilbud (for eksempel bosteder, herberger og væresteder) kompetenceudvikles af socialsygeplejersker til at kunne opdage og reagere på somatiske symptomer hos socialt udsatte borgere, herunder med fokus på somatiske symptomer, der kan være kræft. Dette projekt er beskrevet i vedlagt bilag.

Specialkonsulent, Helle Nørtoft Laursen, Praksisafdelingen, deltager under punktet.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Drøftet.

Specialkonsulent Helle Nørtoft Laursen, Praxis, deltog under punktet.

Bilag

Oplæg om lægedækning til socialt udsatte og hjemløse_Udsatterådet

Projektbeskrivelse tidlig opsporing_Udsatterådet

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejlou Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 4: Høring af forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark

24/48875

Resumé

Sundhedsudvalget har den 5. august 2025 godkendt at forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark sendes i høring.

Udsatterrådet er høringspart.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2025, som blev vedtaget af Regionsrådet den 30. september 2024, er der aftalt, at der udarbejdes en hjerneplan for Region Syddanmark.

Det neurologiske område oplever et stort pres fra mange patienter med behov for udredning og behandling. Med den demografiske udvikling med flere ældre og forbedrede behandlingsmuligheder vil dette give sundhedsvæsenet yderligere udfordringer med at tilvejebringe udredning og behandling i rette tid.

Hjerneplanen skal, jf. budgetaftalen ”bl.a. sætte fokus på nedbringelse af ventetiderne for demens, rehabilitering efter hjernerystelse, nye behandlingstilbud inden for hovedpine generelt, multipel sklerose samt anvendelse af ny teknologi fx hjemmemonitorering af patienter med epilepsi og Parkinsons sygdom.

Hjerneplanen skal i sammenhæng hermed afdække eventuelle behov for robustgørelse af specialet. Hjerneplanen skal indtænke tilbud i sygehusregi og tilbud i regi af speciallægepraksis og almen praksis.”

Hjerneplanen beskriver udfordringer og anbefalinger for områderne demens, rehabilitering efter hjernerystelse, hovedpinesygdomme, multipel sklerose, epilepsi og Parkinsons sygdom.

For overblik over anbefalingerne se vedlagte forslag til Hjerneplan bilag 2 og for nærmere uddybning se beskrivelserne for de enkelte områder under afsnit 7 ”Gennemgang af de 6 udvalgte områder inden for neurologi”.

Forventet tidsplan for behandling af forslag til Hjerneplan:

- Høringsperiode 11. august til og med 30 september 2025
- Sundhedsudvalget 25. november 2025
- Regionsrådet 15. december 2025.

AC-fuldmægtig, Solveig Hansen, Sundhedsplanlægning, deltager under punktet og giver Udsatterrådet en introduktion til hovedelementerne i forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark.

Indstilling

Det indstilles:

At Udsatterådet drøfter forslag til Hjerneplan for Region Syddanmark.

At Udsatterådet træffer beslutning om, hvorvidt man ønsker at afgive hørings svar.

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Drøftet.

AC-fuldmægtig Solveig Hansen, Sundhedsplanlægning, deltog under punktet.

Bilag

Hjerneplan for Region Syddanmark 5. august 2025.docx

Høringsbrev_.docx

Høringsliste_.docx

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejløw Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 5: Drøftelse af samarbejde med civilsamfund efter sundhedsreformen

25/107

Resumé

Der lægges op til en drøftelse af det fremtidige samarbejde med brugerorganisationerne efter implementering af sundhedsreformen.

Sagsfremstilling

Udsatterrådet har på møde den 20. juni 2025 bedt om at få et punkt på dagsordenen vedr. drøftelse af fremtidigt samarbejde med civilsamfundet efter implementeringen af sundhedsreformen fra 1. januar 2026.

Aftale om sundhedsreform 2024 lægger op til en ny organisering omkring samarbejdet med brugerorganisationer og patient- og pårørenderepræsentanter. Der lægges op til, at regionens centrale brugerråd, herunder Udsatterrådet, nedlægges, og at der i stedet oprettes lokale patient- og pårørendeudvalg i tilknytning til hvert sundhedsråd. Disse patient- og pårørendeudvalg forventes at blive sammensat i løbet af 2026.

Sundhedsreformen har en målsætning om at bringe sundhed og beslutninger herom tættere på borgerne, hvorfor lokal forankring under sundhedsrådene vurderes hensigtsmæssig.

Regionen har i dag fire brugerråd:

- Sundhedsbrugerrådet, herunder det lovpligtige Patientinddragelsesudvalg (PIU), som er integreret i Sundhedsbrugerrådet. Brugerrådet har et bredt, generelt sundhedsfokus. Det består af 14 brugerrepræsentanter fra patient-/pårørendeorganisationer indenfor somatisk og psykiatrisk sygdom (otte af dem fra PIU) samt ni regionsrådspolitikere.
- Psykiatrisk Dialogforum, som har fokus på psykiatrien. Brugerrådet består af otte brugerrepræsentanter fra patient-/pårørendeorganisationer indenfor psykiatrien samt syv regionsrådspolitikere.
- Kontaktforum for Handicap, som har fokus på det sociale område. Brugerrådet består af ni brugerrepræsentanter fra patient-/pårørendeorganisationer indenfor handicapområdet samt fem regionsrådspolitikere.
- Udsatterrådet, som har fokus på socialt udsatte. Brugerrådet består af ni professionelle fra organisationer, der arbejder med socialt udsatte, tre fagpersoner fra regionen samt fem regionsrådspolitikere.

I forbindelse med etablering af den nye struktur vil Regionsrådet i efteråret 2025 drøfte, hvorvidt de under sundhedsrådene kommende patient- og pårørendeudvalg fra 2027 skal indeholde somatik, psykiatri og socialt udsatte borgere. Regionsrådet skal herudover træffe beslutning om, hvorvidt Sundhedsbrugerrådet (ekskl. PIU), Psykiatrisk Dialogforum og Udsatterrådet skal nedlægges ved afslutningen af indeværende valgperiode.

Der lægges også op til, at sygehusene kan træffe beslutning om, hvorvidt de ønsker at bibeholde deres nuværende patient- og pårørenderåd.

Der lægges med denne sag op til en drøftelse, hvor brugerorganisationerne i Udsatterådet kan komme med input til organisering af samarbejdet med civilsamfundet fra 2026 og frem.

Det fremgår af Lovpakke 214 om sundhedsreformen, at:

”§ 204. I tilknytning til hvert sundhedsråd nedsætter regionsrådet et patient- og pårørendeudvalg, som sundhedsrådet systematisk inddrager i deres drøftelser i forbindelse med større planlægningsmæssige beslutninger. Patient- og pårørendeudvalget består af medlemmer, som er udpeget af patient- og pårørendeorganisationer.

Stk. 2. Regionsrådet skal høre patient- og pårørendeudvalgene i regionen i forbindelse med større planlægningsmæssige beslutninger i regionen.”

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Drøftet.

Udsatterådet ønsker at sende et notat med rådets anbefalinger til fremtidens organisering af samarbejdet med civilsamfundet.

Fraværende

Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejløw Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 6: Mødeplan 2025

Sagsfremstilling

Udsatterrådet har tidligere godkendt følgende mødedatoer for 2025:

- Fredag den 12. december 2025, kl. 12.00-14.00 (Regionshuset, Vejle)

Beslutning i Udsatterrådet den 19-09-2025

Godkendt.

Fraværende

Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejlou Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)

Punkt 7: Eventuelt

Beslutning i Udsatterådet den 19-09-2025

Drøftet.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, løsgænger, Rasmus Lyager (Ungdommens Røde Kors), Jacob Blaase Ludvigsen (Kommunernes gadesygeplejersker), Susanne Mathiesen (Headspace), Malina Juhoklee Kejlou Nielsen (SAND - De hjemløses landsorganisation)